

v hloubce okolo 30 cm. Za zmínku stojí také nevýrazné valovité těleso pozorovatelné v délce 80 m a nacházející se zhruba 30 m jižně od zjištěných depresí. Jeho průběh mohl zajišťovat ochranu lokality ze stran, kde nebyla vymezena korytem (dnes vyschlého) vodního toku.

Získání podrobnějších informací o celkovém rozsahu a jemnější chronologii nově objevených lokalit bude cílem budoucích terénních prospekcií.

Literatura

Čižmář, I., Hajnalová, M., Martínek, J., Parma, D., Popelka, M., Urban, E. 2021: Nová pravěká ohrazení na Vyškovsku. Výsledky využití digitálních výškopisných modelů a terénní prospekce v roce 2020. *Pravěk. Nová řada* 29, 193–208.

Summary

Systematic research on the prehistoric occupation in the forested central part of the Litenčice Hills continued in 2022. E. Urban identified two new Neolithic sites (Fig. 30) in the cadastral area of Orlovice (Vyškov District), which are – based on the recovered pottery fragments – generally dated to the period of the Lengyel culture. The first site is located in 'Žešov' field, ca 1.9 km southwest of the village borders, and the second is located in Klče' field, ca 1.8 km south of Orlovice. Only future research will clarify the overall extent of the newly discovered sites and refine their chronology.

Jaroslav Bartík, Eliáš Urban

Oslavany (okr. Brno-venkov)

„Stará Hora“.

Kultura s lineární keramikou, kultura s vypíchanou keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84: 49,120605N, 16,333695E; 49,116034N, 16,337196E; 49,115444N, 16,332180E

V průběhu června až listopadu 2022 proběhla první fáze záchranného archeologického výzkumu na katastru Oslavan, v trati „Stará Hora“, realizovaného pod záštitou Moravského zemského muzea v Brně a společnosti Archaia Brno z. ú. Výzkum byl vyvolán stavbou „Oslavany Stará hora – nová čtvrť pro bydlení“, prováděnou společností Winning Estate Delta s.r.o. Výzkum zahrnoval prostor budoucích přístupových komunikací a inženýrských sítí. Na základě starších dokladů a záchranného výzkumu Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i. (Kos 2013), prováděném zde při výkopech kanalizace, byly očekávané situace z období neolitu. Letecké snímkování a stopy po činnosti hledačů s detektory kovů rovněž naznačovaly archeologický potenciál lokality.

Na základě předběžných výsledků záchranného výzkumu je možné lokalitu označit jako polykulturní, přičemž majoritní část prozkoumaných situací souvisí s osídlením z období neolitu. V jihovýchodní části zkoumané plochy byly zachyceny sídlištní aktivity několika fází kultury s lineární keramikou. Už v průběhu staršího stupně kultury s lineární keramikou bylo zkoumané sídliště ohrazeno příkopem kruhového až mírně oválného půdorysu o průměru cca 84 m (obr. 31). Uvnitř ohrazení byly identifikovány minimálně čtyři půdorysy dlouhých domů. Další dva půdorysy pak byly zachyceny západně od něj. Vzhledem k polykulturnímu charakteru lokality a probíhajícímu zpracování

výzkumu není prozatím možné určit jejich přesnou chronologii. Při výzkumu byly zachyceny také dva solitérní hroby kultury s lineární keramikou. První náležel juvenilnímu jedinci, který byl pohřbený na dně malé exploatační jámy v prostoru příkopem vymezeného sídliště, druhý dospělému jedinci, jenž ležel ve vlastní hrobové jámě nacházející se západně od příkopového ohrazení. K nejpočetnější skupině nálezu se řadí standardně fragmenty keramických nádob, na některých jsou viditelné i cizí vlivy, patrně z východního Slovenska.

Ve východní části ohrazeného areálu byla prozkoumána menší jamka obsahující globulární nádobku s popelovitou výplní, která je momentálně podrobována analýzám obsahu. Mohlo by se jednat o určitou formu obětiny. Dále na východ byla zjištěna rozsáhlá exploatační jáma s bohatým archeologickým materiálem z vícera kultur neolitu a eneolitu (viz oddíl Eneolit). V tomto prostoru byly doloženy sídlištní aktivity kultury s moravskou malovanou keramikou. Kromě jiného byl nalezen také zlomek gynecomorfní nádoby typu Svodín.

V západní části ohrazeného prostoru byly identifikovány dvě pyrotechnologické zařízení datované na základě měření magnetické deklinace do období kultury s vypíchanou keramikou. Nálezy vypíchané keramiky byly identifikovány i v rámci keramického inventáře získaného z výplně dalších neolitických objektů i kulturní vrstvy. Osídlení lokality v průběhu šáreckého stupně kultury s lineární keramikou nebylo doloženo.

Literatura

Kos, P. 2013: Oslavany (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 55(1), 168.

Obr. 31. Oslavany. Letecký snímek osídlení v jihovýchodní části zkoumané plochy. Foto M. Bučo.

Fig. 31. Oslavany. Aerial photo of the southeastern part of the excavation area. Photo by M. Bučo.

Summary

A settlement dating to the periods of the Linear Pottery, Stroked Pottery and Moravian Painted Ware cultures was investigated from June to November 2022 in 'Stará Hora' field (Oslavany cadastral area, Brno-Country District). The site was enclosed in the period of the Linear Pottery culture with a circular to oval ditch measuring approximately 84 m in diameter (Fig. 31). Besides the typical settlement pits and a few longhouses, two Early Neolithic graves were documented.

Katarína Bučová Čerňavová, Michal Bučo, Alžběta Bedáňová